

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

часопис для робочого людю — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Товариство "Українських Робітничих Вістей".

Передплата на рік \$4.00

Адреса:—

UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертає ся, хіба що дописувач вказав, де знайти рукописи на випадок їх непоміщення та зазначив поштовою марку на її пересилку.

1917. - 7-ГО ЛИСТОПАДА - 1921.

В той день, чотири роки тому назад, в буржуазних кругах Петрограду, столиці міста Росії, панували переполох і тривога.

Зі всіх сторін великої російської держави, — яка тільки що несповна вісім місяців тому відбула буржуазно-революційне, республіканське хрещення, під музику смертоносних орудій з боєвих фронтів шаленої світової війни, — прибували того дня до міста делегати робітників, жовнірів і селян на другий всеросійський конгрес сівітів.

Той конгрес представників робітничих, жовнірських і селянських рад й був причиною переполоху і тривоги буржуазії і її правительств, під проводом ес-ера Керенського.

Всім бо ясно було, що той конгрес збирив ся для виконання революційної волі працюючих мас, висловленої гаслом:

Вся власть сівітам!

В великій Смольній Інституті над Невною панував гарячковий рух, шум, галас; лунали революційні промови бесідників, завзяваючих до зброї, греміли революційні гімни, острілись мечі, дулилися по цементованих підлогах машинної кімнати.

Поява Леніна і Зиновєва, котрі прибули туди зі свого сховку, викликала бурливі овації.

В тім то Смольній Інституті 7-го листопада, о десятий години і сорок минут вночі, розпочав ся другий конгрес сівітів, який — можемо вже нині сміливо сказати — започаткував нову добу в історії людства.

Вже при виборі президії побідили більшовики — душа і мозок російської пролетарської революції. Даремно делегати правих партій, ес-єрів і меншевиків — переважно задіяна стійкий революційний зривом пролетаріату інтелегенція, — старались всіма формальностями та академічними питаннями відвести конгрес від вирішення одної великої справи — перебрания влади сівітами.

Ніхто сила в світі не могла повздержати вибуху революційного вулкану.

Нараз здригнулись стіни Смольного від відгомону сильних арматних вистрелів. Всі делегати зірвались на ноги.

Се кружляк "Аврора" прашав Зимову Палату своїм похоронним співом старому ладови.

"Се був привіт "ранної зорі" новому суспільному ладови. Заворушилися делегати, заворушилась маса робітників, яка заповнила кожне вільне місце сали зборів. Не було у них більше терпеливості слухати ес-єрських та меншевицьких резолюцій, пропозицій нових компромісів і козачіи з буржуазією.

Вся власть сівітам! Боротьба аж до побіди! Ось їх кріпка постанови.

За ними революційні маси всюди — на улицах, в фабриках, бараках, траншеях, в сільських убогих курних хатах. Спробувавши без найменшого успіху всіх своїх способів, щоб повздержати конгрес від рішучих кроків, делегати правих партій, в числі около вісімдесяти, виийшли з сали на рад, серед свисту, гуків і шуму та окликів: "зрадники, ренегати", якими провожали їх многі сотки оставших представників робітничих, жовнірських і селянських рад.

Тимчасом на улицах безсонного міста панував незвичайний рух: уоружені робітники, моряки і жовніри, що стали по стороні сівітів сповняли свою задачу. До Смольного приходили все свіжі радісні вїсти про побіди кроки революції.

Арештовано міністрів, забрано телеграфічну і телефонічну стації, державний банк, головну штабову квартиру; гарнізон з Царського Села перейшов на сторону сівітів, інші військові відділи пішли за його приміром; врешті шла дванадцять армія на північний фронт перемішлася на сторону сівітів.

Сила і авторитет буржуазного правительства розлетілись в кусти від перших рішучих ударів революційного пролетаріату.

І так над досвітком тої ночі конгрес закінчив своє засіданє декларцією про поваленє "тимчасового правительства" і встановленє влади сівітів або — диктатури пролетаріату.

Семого листопада, сего року, минає четвертий рік від дня проголошеня пролетарської влади в першій у світі сівітській республіці.

За тих чотири роки повстало на території бувшої російської імперії многі інші сівітські республіки, які злучились в одну федерацію. Та не в мирі і спокої вони повставали і будувались.

Революція дала працюючим масам радянських республік землю, фабрики, залізничі, всі багатства країни, дала владу, але не могла їм дати спокою.

Всесвітній капіталізм пізнав в першій пролетарській, сівітській республіці свого смертельного ворога і люто кинув ся усього своєю силою на Сівітську Росію, щоб її знищити. Всі сили він змобілізував був для боротьби за знищенє пролетарської революції.

Позбавлені засобів експлуатації і панованя, помішники і капіталісти колишньої Росії, не могли простити робітникам і селянам радянських республік нанесеної їм "дошкульної обиди" і з дикою залістю боролись із нутра і з зовні при допомозі світового капіталізму за відзисканє влади та приверненє старого порядку.

Поверх три роки шалїла домашня війна, повторились інтервенції, поки остаточно пролетарська червона армія не поконила всіх ворогів радянських республік, які пробували оружною боротьбою привернути історію засуджений на згибь старий лад.

Переможцем вийшов пролетаріят радянських республік і в

четвертому році після перебрания влади у свої руки він остаточно добив ся мира.

Правда, поранений, окровавлений, обезсилен на тілі робітничий люд радянських республік після так довгої безперестанної боротьби, економічно зруйнований, ще й до того прибитий і пригноблений великою елементарною катастрофою — посухою, яка навістила його найурожайніші поля сего року, але кріпкий він духом, завжди готовий на найбільші жертви за свою здобуту волю і за справу освободженя пролетаріату цілого світа з капіталістичної корми.

Пролетаріят радянських республік позбув ся раз на завісї експлуататорської класи — капіталістів і помішників.

Не зважаючи на всі неімовірно тяжкі перепони, він за тих бурливих чотири роки завів в своїх республіках порядок, створив свою пролетарську, зовсім нову адміністрацію, підняв шкільництво на незрівняну висоту, створив могутчу пролетарську, червону армію.

Він очистив свої республіки від контрреволюційних банд, та відбив всі зовнішні напади, забезпечуючи собі тим робом спокій в нутрі і сильні границі проти інвазії із зовні.

Він створив політичну систему сівітську, яка є органом соціалістичної держави і в якій сили робітників і селян злучені під проводом робітничої класи.

Він поглибив політичну свідомість широких мас до тієї міри, що вони не дадуть ся обдурити і звести жажданими способами контрреволюціонерів.

Він виховав вже свої інтелегентні сили, які повели заступати місця буржуазної, контрреволюційної інтелегенції.

Він положив основи великої економічної відбудови своїх радянських республік.

Він запалив великий луч пролетарської революції, який ясно освічує пролетаріатови цілого світа вірний шлях до визволення з під капіталізму.

Він підняв високо червоний прапор пролетарської революції, за яким стають міліонні ряди пролетарів цілого світа.

Свідомий свого великого обовязку, як провідник всесвітньої пролетарської революції, осяяний лучами пораненого сонця світої будучности, він не піддаєть ся знесиллю, а сміливо приймає до своїх високих ідеалів.

В четверту річницю його першої побіди ми з пошаною і признанєм кждоному перед його мертвими і живими борцями наші годови і кличемо:

Нехай живуть радянські республіки!

П.

РЕВОЛЮЦІЯ І ГОЛОД.

Після розбитя всіх контрреволюційних військ Червоною Армією здавало ся, що радянські республіки нарешті заживуть хоч деякий час вільним мирним життям, що вони будуть мати змогу повернути всі свої творчі сили на відбудованє зруйнованого господарства краю. Та не так склало ся, як гадало ся. На зміну контрреволюційному ворогові прийшов єще більшій, єще страшніший ворог — посуха, яка навістила ціле Приволжє і поглинула частину Росії та України.

Голод, спричинений посухою, уносить в могилу тисячі жертв. Голод косить старих і малих. І замість того, щоб звернути всю свою силу на відбудованє краю, радянські республіки звернули її на боротьбу з голодом. Всюди, по всіх містах і селах Радянської Федерації, від Петрограду до Кавказу, від Байкалу до східної границі дунає один клич: "На поміч голодуючим!"

Залізничі працюють лише для голодуючих, заграничні кораблі везуть переважно споживчі средства також для голодуючих. Недодавши протягом чотирох років великі міста, відкинувши від рота свій послідний кусок хліба і віддають його своєму голодному братови в Приволжє.

Таке стійке нещастє навістило першу в світі робітничо-селянську республіку. Такий то страшний ворог прийшов на зміну контрреволюції та білогвардійським бандам. Голод витворив тяжке положенє в Росії, яке в свою чергу оживило надї світової контрреволюції на поваленє Сівітів. Сівітська власть покликана для боротьби з голодом всіх, в кого бєть ся серце людини. Почувши поклик сівітського правительства, до поміч голодуючим зголосили ся розвинчена російська буржуазія, яка сформувала в Москві свій комітет поміч голодуючим. Але не голод і муки селянина Приволжє лежали їй на серці. Під претекстом поміч голодуючим вона почала пригрозити заговор на поваленє сівітського правительства. І затї зістали викриті, плани розбиті.

Під претекстом поміч голодуючим пробувала пробратись в Росію і європейська контрреволюція, але вона також потерпіла цілковите фиаско. Не дивлячись на все тяжке положенє, витворене тим стійким нещастєм, сівітське правительство непохитно стоїть на сторожі революції. Звернувши всі сили краю на боротьбу з голодом, воно не опускає з виду своїх "доброзичливців" сусідів з над Сени і Висли.

Натомість воно звернуло свої очі в сторону організованого пролетаріату цілого світа. В своїх відозвах воно кличе його не допустити правительства своїх країв до вмишуваня ся в справи радянських республік. Сівітське правительство кличе пролетаріат всіх країв поміч йому в сій тяжкій боротьбі з голодом і ся дружна поміч буде найкращою відплатою на всі контрреволюційні заміри європейських капіталістів та їх правительства.

Пролетаріят відкликнув ся. По всіх закутинах земської кулі він організує свою поміч борцям за соціалну революцію. Борючись сам з страшною світовою економічною кризою, пролетаріат спішить зі своєю поміч голодуючому населеню Приволжє.

Тяжке положенє переживають тепер радянські республіки. Болючі рани лишила їм до загояня світова контрреволюція, яка протягом трох літ несла на території радянських республік огонь і руїну, а навісавше сего року стихійне нещастє єще більше розширило ту рану. Пролетаріат і бідне селянство Росії і України одною рукою гоять ту рану, а другою — бють по голові бандита, який, маючи до поміч куркулів та заграничних покровителів, зриває на Україні продовольчі потяги і палить склади збіжжя, приготованого для накармлення голодуючих, для засіву їх півь.

Але даремно рветь ся чорна сотня. Не поборолла вона радянських республік при поміч оружя світового капіталу, не поборє вона їх і при поміч голоду. Робітничі і селянські радянських республік, при дружній поміч пролетаріату цілого світа, загоять сю свою найтяжшу рану. Вони справлять ся з голодом так само, як справили ся з бльокадою, з інтервенцією світових імперіалістів і з внутрішньою контрреволюцією. Вони розбили ставлений обурч, яким були скували його світові імперіалісти; вони накармлять і голодуючих. Іхня нехотівна сила вої є найкращою запорукою сего, Зброєю Червоної Армії вони прорубали вікно до всіх капіталістичних країв і нині через те вікно пливе голодомому населеню поміч від світового пролетаріату і добродійних товариств. Не дивлячись на свою залу ворожнечу до Сівітів, все частіше за-

глядають через те вікно до радянських республік представники правительства капіталістичних країв та заключають з ними торговельні договори.

Се є найкращою ознакою сили радянських республік, се є запорукою того, що вони вийдуть побідниками і з навістившої їх стихійної катастрофи.

Волінець.

РІК ТОМУ НАЗАД!

Рік тому назад, в третю річницю Жовтневої Революції, Червона Армія добивала послідного з контрреволюційних Могикинів, кримського, нині лемносського барона Вранглія. 7 листопада Червона Армія атакувала перекопський перешийок на Кримі, а 13 листопада заняла столицю Криму, місто Сімферополь.

Листопад минушого року був для Червоної Армії місяцем остаточної і рішучої перемоги над оружною контрреволюцією. До першої половини листопада Червона Армія очистила від баронських білогвардійців цілий Крим, а 23 листопада прогнала останки петлюрівських банд за Збруч, занявши місто Володиськ.

Місяць жовтень і листопад, місяці пролетарської революції в Росії, були в 1920 році місяцями великих побід Червоної Армії над контрреволюцією. В тих місяцях Червона Армія розбила до щенту Вранглія, Петлюру, Балаховича, Пермикіна, і на Сибірі Семєнова. В тих місяцях Червона Армія очистила від контрреволюційних банд Тавриду, Крим, Подільську і Волинську губернії.

Місяці жовтень і листопад 1920 р. були місяцями тріумфу Червоної Армії над контрреволюцією, над припираними цілим капіталістичним світом білогвардійськими розбійниками в генеральських мундурах. 7-го листопада Червона Армія штурмувала Перекоп, а 15-го його кримське величєство утікало на французьких кораблі з Криму до Константинополя.

На всі свої отаманські доплатки утікала в листопаді з України погромщицька-тріція — Петлюра, Пермикін і Балахович під покров "матки боскої" до Ченстохови.

Побіди Червоної Армії в тих двох місяцях минушого року на довго відбили охоту у білогвардійських погромщиків воювати. Та не так відбили охоту, як відбили в них всі засоби воєнного діла, прогнавши їх поза границі радянських республік за порожніми руками та з голодними жодушками. Наслідком побіди Червоної Армії над Вранглем було те, що навіть "гуманність" французьких імперіалістів не могла простити сего Вранглеві і відмовила йому дальшої піддержки, забравши за попередню свою "гуманність" всю чорноморську флоту.

Своїми довершеними побідами в місяці листопаді 1920 року, Червона Армія забезпечила на довгий час границі радянських республік від отвертого нападу капіталістичних хижаків.

Тепер сі розбійники в генеральських мундурах потайки, як ті злодії, нищпорять здожд польської і румунської границі та винохнуть, чи не вдало-б ся їм дєнебудь на приграничній радянській території поживити ся. Але все, що вони можуть зробити, то писати котрогобудь з меншої братії відкритиціни на залізничі і розбити потяг. На сім ограничаєть ся тепер їх родя. Але і вона з кождим днем маліє. Бо радянські власті не панкують ся з ними. Іхні заговори їм не вдало ся. Сподівані ними масові селянські повстання не справили ся. Навіть посуха в приволжських губерніях не оправдала їх надій, бо та Червона Армія, що вимєла їх поза границі Росії і України в листопаді минушого року, стоїть гордо та непохитно і нині на сторожі радянських республік і не спускає своїх очей з білогвардійських псів.

Таку науку дістала білогвардійщина від Червоної Армії рік тому назад.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ І КУРКУЛІ.

Перша буржуазна революція в Росії в марті 1917 року відбулась без проливу крови. Так боляй писала буржуазна прєса, особливо антантських країв: Ми не будемо тут розбирати, на скільки буржуазна прєса була права, коли вона так писала, бо як нам відомо, антанта не дуже то симпатизувала з російським царем "батькушкою", який підчас війни окужував був єбї і свій двір генералами і міністрами. Німцими. Союзники добре були освідомлені про те, що творило ся в Царській Селі під проводом парції Німцині з благословеня Распутіна. Тому то мартову революцію в Росії вся аїантська прєса привітала досить прихильно.

Прийшовши після царя до влади Львова, Мілюкова і Керєнського аїантська прєса привітала як новітніх Лойд Джорджів, Клемансів і інших двоногих тигрів. Привітала їх також дуже радісно вся російська промислова буржуазія, яка сподівалась, що під їх покровительством вона встановить в Росії на місце царського самодержавія — самодержавіє промислового і фінансового капіталу. За царем "батькушкою" плакала лише висла Лїніва диктатура, за ним плакали дворяни-помішники, які свої маєтки набули в спадщині від своїх предків, а бо були нагороджені ними за "усердну службу" цареві, а самі часто навіть не знали, де є ті маєтки і кільки їх, бо своє розкішне і лїнєве жите проводили в парижських салонах.

Тому від мартової революції в Росії потерпіли лише сі лїнєві верхи аристократії. Селяни, не чекаючи навіть проголошеня нового земельного закону, над котрим за цілий час правління тимчасового пра-

вительства в Росії "працював" міністер рішничства ес-єр Чернов, а на Україні "працювала" Центральна Рада, — почали самі захоплювати панські лани і розбирати їх філварки. Чернов, якого захопила над "працею" кодо земельних законів Жовтнева Революція, так і не вів проголосити вислїд своєї праці, а Центральна Рада, завдяки тому, що на Україні буржуазна форма правління затрималась довше, проголосила на папері новий земельний закон, але той закон спізнив ся, бо селяни на Україні надовго до того проголосеня захопили вже землю в свої руки, нагнавши дідичів з їх маєтків.

Та чи заспокоїлось українське село після захопленя дідичівських ланів? В тім то й річ, що ні. Дідичів легко було нагнати, бо проти них повстали всі селяни, — багаті і бідні, але не так стало ся, коли прийшло ся ту землю ділити між самими селянами.

Село єще за царя мало свою буржуазію в особі багатого селянства — куркулів, з котрим бідному селянству прийшло ся бороти-ся підчас розподілу землі далеко тяжше ніж з дідичами.

Бідний, безземельний селянин, вічний панський наймит, вічний зарібник ніколи не мав голосу на селі. Ніхто його не слухав, ніхто з ним не числив ся як з чоловіком, ніколи він не грав ніякої ролі на сільських та волосних сходах. Його волосні та сільські власті знали лише тоді, коли треба було направляти шляхи, коли треба було писати його за 30 верст до земського начальника з пакетом від старшини, коли треба було засипати перед волюстю баюру, бо приїде земський. На

його обовязку лежало також ходити вночі по селі з "деркачем" та стеречи, щоб часом "добрий чоловік" не потягнув в куркулю або в пана зі стайні коня, а головою спинити старшину, як буде їхати паний з дівинком зі "служебною" обідки по селах.

Що міг дістати сей прибитий, безсловесний злидник підчас розподілу відібраної від пана землі? Нічого, або єсли і дістав яку десятину, то пів дня ходу від села, на крутім горбі, на який самій конячі трудно вилізти, а про витягненє на него пауга годі було і думати. Зрештою той злидник навіть і коняки не мав. Вєсь його маєток складав ся з кількох обдертих, замурзаних дітїй.

Тому то буржуазна революція ні трохи не поліщила долі бідняка. Таким його застала в селі Жовтнева Революція, яка своїм гаслом несла йому дієсне розкріпченє.

Тяжко приходило ся бороти ся міським фабричним робітникам з міським буржуазією. Але умовини життя міського робітника, згущенє при праці на фабриках, яке сприяло його порозуміню ся між собою і давало можливість на веденє агітації і пропанданди, дучило його для спільної боротьби з своїми експлуататорами.

Не так було на селі. Там кождий злидник, зарібник жите індивідуальним житем і так само індивідуально боров ся за своє істнованє. Перше чим заставити його бороти ся за поліпшенє свого положеня, пролетарська революція мусіла його єще збудити, розворушити, вказати йому, що він такий самий чоловік, як і його хабодавєць.

І вона його збудила. Покликана до життя Жовтневою Революцією радянська влада перєвєла закон про розсєченє села. Сим законом вона вдарила сільського куркуля в саме тімя. Сим законом вона зорганізувала сільську бідноту, вирвала її з положеня раба і зробила її вільним і повноправним горожаніном радянської республіки.

І куркулів, позбавлений наймита, почав бунтуватись. Він почав бойкотувати радянську владу, а натомість попірати і запомогати всяким повстанським отамандичів та профєсональних бандитів. В селі почалась завзята боротьба між куркулем і бідняком. Куркулів не втікв з села, так як се робив пан-дїдич. Раз тому, що куркулів по селах було звичайно поважне число, вони добре знали сільські обставини і слабу сторону злидника, та і втікати вони не знали куди. Крім того вони знали, як пристосувати ся до життя і при радянській владі. З лїхом бідно назверх корили ся, а одним оком поглядали, — чи не приліне до них який небудь петлюрівський Мордалевич зі своїми бандитами.

Та тепер їх надї навряд чи справдяться. Зорганізована в Комнезаможі сільська біднота розпочала завзяту боротьбу з бандитизмом і, бачучи своє безвихідне положенє, Мордалевич переходять одні на сторону Рад, а другі втіквають до Польщі і Румунії.

А радянська влада дальше організує по селах Комнезаможі, освідомляє їх і направляє проти куркуля, найголовнішого тепер ворога сільської бідноти. Приходить ся куркулєві розпрашати ся з панів даременно працею, приходить ся йому самому зачекати руки і працювати для піддержаня своєї сімї. Нема йому бідному навіть до кого пожалити ся, бо Жовтнева Революція поставила при власті того всіми погорджуваного при царській режімі бідняка, який не забув єще від кривди, яку він зазнавав під куркулівської ласки.

Жовтнева Революція нанесла великий удар куркулєві, вона його знищила і зрівняла з іншим працюючим населенєм села.

Мусій.

Товариші! Все і всоди старайте ся поширювати свою робітничу газету "Укр. Робітничі Вісті".

* Аврора — латинське слово — значить — рання зоря.